

Addendum bij het Ondersteuningsplan 2020-2024 van SWV De Verbinding December 2020

Aanleiding

Op 15 juli jl. heeft onderwijsinspectie het bestuur van SWV De Verbinding een reactie gestuurd op het ingezonden Ondersteuningsplan voor de periode 2020-2024. In de brief wordt het bestuur gewezen op een tweetal tekortkomingen in het Ondersteuningsplan, te weten:

- Artikel 17a, achtste lid, onder e, WVO: Het ondersteuningsplan bevat de bereikte kwalitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven;
- Artikel 17a, achtste lid, onder e, WVO: Het ondersteuningsplan bevat de beoogde en bereikte kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

Hiermee voldoet het Ondersteuningsplan 2020-2024 nog niet aan de wettelijke voorschriften. Door onderstaand addendum op het Ondersteuningsplan 2020-2024 wordt aan de wettelijke voorschriften voldaan. Het addendum wordt toegevoegd aan het Ondersteuningsplan 2020-2024 op de website van het samenwerkingsverband (www.swvdeverbinding.nl).

Bereikte kwalitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven

De wet op Passend Onderwijs is effectief vanaf augustus 2014. In de eerste jaren na ingang van de Wet op Passend onderwijs lag de nadruk op de vormgeving van de nieuwe wettelijke kerntaken, de inrichting van de bestuurlijke structuur en de bureau-organisatie. In deze 'opbouwfase' van ons samenwerkingsverband zijn door hard werken van scholen, schoolbesturen, het bureau van het samenwerkingsverband, gemeenten en andere netwerkpartners al een aantal belangrijke kwalitatieve resultaten behaald:

- We hebben met elkaar een norm voor basisondersteuning vastgesteld, waar alle scholen van ons netwerk aan voldoen.
- Alle scholen van ons netwerk bieden naast basisondersteuning ook meer uitgebreide, meer frequente en meer intensieve ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben.
- We hebben kwaliteitsafspraken gemaakt voor het 'multidisciplinair overleg' dat scholen met ouders, leerlingen en ketenpartners voeren bij complexe ondersteuningsvragen.
- Ons Onderwijsloket is niet alleen voor scholen een vraagbaak, wegwijzer en adviseur, maar in toenemende mate ook voor ouders, leerlingen en ketenpartners.
- Scholen weten elkaar steeds beter te vinden (en helpen elkaar) bij complexere ondersteuningsvragen. Het ingerichte 'zorgplatform' voor ondersteuningscoördinatoren draagt bij aan laagdrempelig contact, kennisdeling en uitwisseling tussen scholen.
- Sinds 2017 zijn verzuimcoaches actief binnen ons netwerk. De verzuimcoaches hebben als taak leerlingen, school en ouders bij (dreigend) schoolverzuim of thuiszitten zo preventief mogelijk te coachen, zodat de leerling het diploma of de startkwalificatie behaalt.
- We richten ons, door inzet van de afdeling Opus, op versteviging en verdieping van het onderwijs aan leerlingen met hoogbegaafdheid in combinatie met andere problematiek.
- Ons netwerk heeft de beweging naar meer inclusief onderwijs in gang gezet. Binnen ons netwerk kennen we een aantal vormen van symbiosesamenwerking tussen regulier en speciaal onderwijs. School-in-schoolconstructie, structuurklassen en expertiseoverdracht. Deze beweging bouwen we de komende jaren verder uit.
- De bureaucratie rondom TLV-aanvragen is drastisch verminderd. Sinds 2019 worden alle toelaatbaarheidsverklaringen toegekend voor de gehele schoolloopbaan. Dit vanuit het vertrouwen dat de leerling, zodra dit haalbaar is, terugstroomt naar regulier onderwijs.



- De sluitende aanpak onderwijs-zorg is in schooljaar 2019-2020 samen met de gemeenten in onze regio nader uitgewerkt. Onderwijs en zorg weten elkaar, op verschillende niveaus, steeds beter te vinden. Dit is belangrijk, want zo voorkomen we dat leerlingen tussen wal en het schip vallen.

Nu de basis staat kan het samenwerkingsverband doorgroeien naar een organisatie waarin de collectieve ambitie het fundament vormt voor een professioneel en lerend netwerk. Voor de komende ondersteuningsplanperiode stellen we ons het volgende ten doel:

We werken samen vanuit de bedoeling: een passende onderwijsplek voor iedere leerling, liefst zonder onderbrekingen.

Hiervoor hebben we een aantal speerpunten geformuleerd:

Speerpunt 1: Versterken van de samenwerking binnen ons netwerk

Dit willen we bereiken:

- We zijn een lerend netwerk: we benutten elkaars expertise op de juiste plek, op het juiste moment door de juiste professional. De kracht van iedere locatie wordt (h)erkend en benut.
- We werken bestuursoverstijgend: vanuit een gezamenlijke visie en inzet, over de grenzen van eigen belangen heen. We informeren elkaar, verzamelen en delen. Op de scholen worden de voordelen van netwerken en delen zichtbaar.
- We werken vanuit vertrouwen: we gaan de dialoog aan, we luisteren naar elkaar en vragen door, we verminderen de bureaucratie.
- Onze communicatie en samenwerking bereikt meer lagen binnen de scholen: ook de docenten/mentoren/onderwijsondersteuners worden nadrukkelijker onderdeel van ons netwerk.

Wat merken onze leerlingen hiervan:

- Scholen werken gericht samen en leren van elkaar. Regulier onderwijs krijgt daardoor meer mogelijkheden om leerlingen te begeleiden en ondersteunen.

Speerpunt 2: Richting een integratieve ondersteuningsstructuur

Dit willen we bereiken:

- Over 4 jaar hebben we VO en VSO dichterbij elkaar gebracht in samenwerkende scholen/clusters van scholen, over bestuursgrenzen heen, met behoud van eigen identiteiten. Iedere VSO-school is een symbiosesamenwerking aangegaan met één of meerdere reguliere VO-scholen binnen ons netwerk. Over 10 jaar zijn de schotten tussen VO en VSO volledig verdwenen. Dit betekent niet dat het VSO zal verdwijnen, wel dat de expertise van het VSO meer in regulier VO zal zijn ingebed.

Wat merken onze leerlingen hiervan:

- Regulier onderwijs krijgt meer mogelijkheden om leerlingen te begeleiden en ondersteunen.
- Geen 'hokjes' meer, maar vloeiende overgangen tussen regulier en speciaal (of mengvormen hiervan)
- We werken vanuit het verhaal en de ervaringen van leerlingen en docenten: wat werkt? Wat is helpend? Waar gaan we mee verder en waar nemen we afscheid van?

Speerpunt 3: Intensiveren van de samenwerking met ketenpartners

Dit willen we bereiken:

- We ontwikkelen met onze ketenpartners een 1 kind-1 gezin –1 plan-aanpak, waarbij we denken en werken vanuit de behoefte van de jongeren. Binnen onze keten werken we gericht en is regie duidelijk belegd.
- We richten een goede overlegstructuur tussen het samenwerkingsverband en de gemeenten in. We stellen onszelf voor deze planperiode ten doel om samen met alle 9 gemeenten afzonderlijk een gedeelde ontwikkelagenda 'passend onderwijs en jeugdhulp' vast te stellen, zodat we lokaal en zo thuis nabij mogelijk kunnen werken. Duidelijk wordt vastgelegd hoe thema's belegd zijn (lokaal of regionaal), wie waar het initiatief op neemt en wie verantwoordelijk is. Dit kan per thema verschillen. Afstemming met de lokale educatieve agenda's van gemeenten is daarbij van belang.
- De aanpak van thuiszitters is een structureel onderdeel van deze ontwikkelagenda per gemeente.
- We zetten in op een toegankelijke, laagdrempelige integrale aanpak van onderwijszorg-arrangementen, ook in het regulier onderwijs. We organiseren dat de verschillende organisaties



gezamenlijk en integraal de ondersteuning arrangeren die de leerlingen verder kan helpen in hun ontwikkeling.

Wat merken onze leerlingen hiervan:

- Onderwijs en zorg zijn niet langer gescheiden werelden, maar lopen vloeiend in elkaar over.
- Door integraal te arrangeren hoeven ouders en hun kinderen niet langs verschillende loketten om ondersteuning geregeld te krijgen.
- Het aantal thuiszitters gaat omlaag en leerlingen die thuis komen te zitten vinden sneller weer hun weg naar het onderwijs.
- Organisaties wijzen niet naar elkaar, maar kennen elkaar en werken samen.

Speerpunt 4: In control zijn

Dit willen we bereiken:

- We werken vanuit de bedoeling. Dit betekent ook dat we zicht hebben op wat wel en niet werkt met de vertaling naar kwaliteit en inzet middelen. We bouwen samen aan ons kwaliteitsverhaal, vanuit een kwaliteitskader dat ons samenwerkingsverband kwalitatief en kwantitatief verder brengt.
- We willen leren met elkaar en weten waar we ons geld in willen zetten. Niet alleen praten, maar vooral doen! Dit betekent dat we aan de voorkant goede afspraken moeten maken met elkaar: hoe verantwoorden we ons binnen ons netwerk en naar buiten? Wat verantwoorden we en aan wie?
- Daarnaast maken we afspraken over de kwaliteit van ons handelen en over de kwaliteit van ons netwerk als geheel: wanneer zijn we tevreden en hoe toetsen, monitoren en borgen we dat?

Wat merken onze leerlingen hiervan:

- Er wordt niet over, maar met leerlingen gepraat.
- Voor leerlingen en hun ouders is het duidelijk wat passend onderwijs is en hoe wij daar als netwerk gezamenlijk vorm aan geven.

Beoogde en bereikte kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven

Kwantitatieve resultaten van passend onderwijs laten zich het best vatten in de ontwikkeling van het deelnamepercentage vso. SWV De Verbinding hanteert de doelstelling dat het deelnamepercentage vso op of rond het landelijk gemiddelde uit zou moeten komen (ca. 3,5%).

Tabel 1. Deelname VSO

	Aantal VSO (waarvan RP)	Totaal regio	% VSO
2014	805 (181)	16.403	4,90%
2015	800 (170)	16.785	4,70%
2016	705 (95)	16.956	4,15%
2017	657 (71)	17.039	3,86%
2018	677 (60)	16.903	4,01%
2019	905* (63)	21.343*	4,24%**

*Na fusie SWV V(S)O 25.06 en SWV De Liemers VO

**De berekening van het percentage is gebaseerd op de rekenmethode die het ministerie van OC&W/DUO aanhoudt. De meerjarenbegroting is hier ook op gebaseerd, daarom wordt ervoor gekozen deze manier van berekenen aan te houden.



Toen passend onderwijs startte in 2014, is het aantal VSO-plaatsingen in eerste instantie gedaald. De geleidelijke afname van het aantal residentieel geplaatste leerlingen (jeugdzorgplaatsingen) speelt hierbij mee, deze afname loopt nog steeds maar lijkt te stabiliseren. Tegelijk wordt de laatste jaren een stijging in het aantal plaatsingen op basis van een TLV gezien. De laatste twee jaren neemt het deelnamepercentage VSO licht toe en staat nu op 4,24%. Dit hangt ook deels samen met de fusie met samenwerkingsverband De Liemers, waar een hoger deelnamepercentage was (op 1-10-2019 was dit 4,67%).

De afgelopen jaren is gebleken dat deze ontwikkeling lastig is in te schatten en dat ingezet beleid niet altijd tot het gewenste effect heeft geleid. Het recent ingezette beleid van vergaande samenwerking tussen vo en vso, waarbij verschillende vormen van symbiose zijn uitgewerkt, geeft vertrouwen dat hierdoor meer leerlingen in het regulier vo hun diploma kunnen behalen. De tijd was echter te kort om de eerste vruchten (in de vorm van minder tlv's vso) hiervan al op 1 oktober 2020 te kunnen plukken.

Instemming door de Ondersteuningsplanraad d.d. 5 maart 2021

Vaststelling door het bestuur SWV De Verbinding d.d. 7 april 2021

Johnny Uytdewilligen
Directeur-bestuurder

Erica Jordans
Programmadirecteur Kwaliteit en beleid

